

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 7P/193/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7819202191
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Dušáková
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2019:7819202191.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava, sudkyňou JUDr. Jarmilou Dušákovou, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti D. Y., nar. X. X. XXXX, mal. I. Y., nar. X. XX. XXXX a mal. I. Y., nar. XX. X. XXXX, všetci zastúpení Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Rožňave, deti rodičov - matky - I. Y., rod. Y., nar. XX. XX. XXXX, bytom S., T. XXX/X a otca - D. Y., nar. X. X. XXXX, bytom trvale S., N. XXX/XX, t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody v H. H., o návrhu navrhovateľov - N. Č., nar. 20. 4. 1992, a Z. Č., rod. Č., nar. XX. X. XXXX, obaja bytom trvale S., F. XXX/XX, a prechodne S., T. XXX, o zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Okresný súd Rožňava maloleté deti - D. Y., nar. X. X. XXXX, I. Y., nar. X. XX. XXXX a I. Y., nar. XX. X. XXXX z v e r u j e do náhradnej osobnej starostlivosti ich bratranca - navrhovateľa N. Č., nar. XX. X. XXXX a jeho manželky Z. Č., nar. XX. X. XXXX, ktorí budú oprávnení a povinní vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté deti v rovnakom rozsahu, ako ju vykonávajú rodičia a právo zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok budú mať iba v bežných veciach.

II. Otca maloletých detí - D. Y., nar. X. X. XXXX a matku maloletých detí - I. Y., nar. XX. XX. XXXX súd z a v ä z u j e prispievať mesačne na mal. deti minimálnym zákonným výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na neploleté nezaopatrované dieťa, počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku, vždy do 15-teho dňa toho-ktorého mesiaca na účet Úradu práce, soc. vecí a rodiny M..

III. Súd z r u š u j e uznesenie Okresného súdu Rožňava o vydaní neodkladného opatrenia pod sp. zn. 3 PPOm 1/2019 zo dňa 23. 5. 2019 voči maloletej D. Y. a I. Y., ktorým uznesením boli maloleté deti zverené do ústavnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny I. a zrušuje uznesenie Okresného súdu Rožňava o vydaní neodkladného opatrenia pod sp. zn. 8 PPOm 1/2019 zo dňa 19. 3. 2019 voči maloletému I. Y., ktorým bol maloletý I. Y. dočasne zverený do ústavnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny T. Y..

IV. Žiaden z účastníkov n e má právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. V podanom návrhu, doručenom tunajšiemu súdu dňa 31. 7. 2019 navrhovateľa - bratranec maloletých detí Juraj Červenák a jeho manželka Andrea Červenáková žiadali, aby súd zveril maloleté deti - Vieru, Mareka a Martina do ich náhradnej osobnej starostlivosti a rodičov maloletých detí zaviazal prispievať na výživu maloletých, v sume podľa ich finančných schopností a možností, najmenej v minimálnej výške určenej Zákonom č. 601/2003 Z.z. o životnom minime v platnom znení.

2. Svoj návrh navrhovateľa odôvodnili tým, že rodičia detí nežijú v spoločnej domácnosti, otec je odsúdený k nepodmienečnému trestu odňatia slobody za opakované fyzické týranie matky maloletých detí. Matka maloletých detí sa t. č. zdržiava v Českej republike, pričom jej pobyt nie je známy. Maloletý

Marek bol Okresným súdom v Rožňave dočasne zverený do ústavnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny v Nižnej Kamenici a maloleté deti Viera a Martin boli dočasne zverené do ústavnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny v Michalovciach. Dôvodom umiestnenia detí do ústavnej starostlivosti bola skutočnosť, že ich matka nemala vhodné podmienky na zabezpečenie starostlivosti o deti, ktoré podmienky nemá ani teraz, nakoľko sa zdržiava v Českej republike a údajne býva na ubytovni. Maloleté deti sú v príbuzenskom vzťahu s navrhovateľom a to tak, že matka navrhovateľa a otec detí sú súrodenci, teda maloleté deti sú bratrancami a sesternicou navrhovateľa. Navrhovatelia, ako to uviedli v návrhu, žijú v spoločnej domácnosti v byte, pozostávajúcom z dvoch izieb - kuchyne s halou, kúpeľňou a WC, pričom zabezpečujú starostlivosť o ich tri vlastné deti. Navrhovateľ je nezamestnaný, kým navrhovateľka je na rodičovskej dovolenke, ich príjem pozostáva z rodičovského príspevku a prídavkov na deti v celkovej výške 293,72 Eur/mesačne. Navrhovateľ si privyrába aj príležitostnými brigádami. Majú vytvorené všetky podmienky pre zabezpečovanie starostlivosti o maloleté deti, ktoré boli aj počas letných prázdnin uvoľnené do ich starostlivosti. Deti majú zariadenú svoju izbu, majú svoje súkromie, každý má svoju posteľ, skriňu, majú šatstvo, ktoré v prípade potreby im vedia dokúpiť. Deťom sa u nich páčilo, keďže sa o ne riadne starali. Deti dobre spolu vychádzali aj s ich vlastnými deťmi. Tiež uviedli, že aj matka navštívila svoje deti a zároveň vyjadrila svoj súhlas s tým, aby im deti boli zverené do výchovy, pretože ona nemá vytvorené podmienky na to, aby sa mohla o deti starať. Starostlivosť o deti zvládali, nemali s nimi žiadne výchovné problémy. Majú za to, že je v najlepšom záujme maloletých detí, aby vyrastali v rodine, ktorú im vedia a chcú poskytnúť a nie v podmienkach ústavnej starostlivosti. Z uvedeného dôvodu žiadali, aby súd ich návrhu vyhovel.

3. Kolízny opatrovník maloletých detí konštatoval, že maloleté deti sa ocitli bez starostlivosti, navrhovatelia však preukázali vhodné podmienky pre zabezpečenie riadnej výchovy a starostlivosti o maloleté deti a je v najlepšom záujme maloletých detí, aby boli zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, nakoľko takto nebudú vyrastať v ústavnej starostlivosti, ale v rodine a preto navrhol podanému návrhu vyhovieť. U navrhovateľov bolo vykonané šetrenie aj počas letných prázdnin a šetrením bolo zistené, že navrhovatelia starostlivosť o deti zabezpečovali na požadovanej úrovni. Majú vytvorené aj citové väzby s maloletými deťmi. Bola organizovaná aj prípadová konferencia na úrade, aj za účasti maloletých detí, kde sa aj deti vyjadrili, že si prajú byť zverené do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov. Nakoľko rodičia maloletých detí nemajú stabilný príjem, kolízny opatrovník navrhol, aby výživné bolo určené mesačne vo výške 30 % z výšky životného minima na nepľnoleté, nezaopatrené dieťa a to na účet Úradu práce, soc. vecí a rodiny.

4. Matka maloletých detí, ktorá sa zúčastnila pojednávania, s návrhom navrhovateľov súhlasila a to hlavne z dôvodu, že ona sa o svoje deti nevie postarať. Uviedla, že vie, že maloleté deti sa u navrhovateľov mali dobre, keď boli u nich cez letné prázdniny a chcú sa k nim vrátiť. Hovorila o tom aj s deťmi, s ktorými je hlavne v telefonickom kontakte. Aj keď bola navštíviť deti u navrhovateľov videla, že bolo o nich postarané. Matka maloletých detí zdôraznila, že t. č. nemá kde bývať, dočasne je u svojej sesternici. Má však záujem sa zaevidovať na úrade práce, chce sa zamestnať a následne si nájsť nejaké bývanie. Keby mala nejaký byt, deti by si k sebe zobrala späť. S otcom maloletých detí už ale v budúcnosti žiť neplánuje, pretože on ju a aj deťmi týral, preto by s ním už nechceli bývať. Aj t. č. je otec maloletých detí vo výkone trestu odňatia slobody, keďže opakovane sa dopustil trestného činu týrania. O deti sa otec nezaujíma. V súvislosti s výživným uviedla, že zatiaľ žiada určiť len minimálne výživné na maloleté deti, pretože nikde nepracuje a nemá žiaden príjem.

5. Súd sa oboznámil s dôkaznými listinami, ktoré sú súčasťou spisu - rodnými listinami mal. detí, pripojenými spismi tunajšieho súdu sp. zn. 3 PPOm 1/2019, 8 PPOm 1/2019, celým obsahom pripojených spisov, neodkladným opatrením o dočasnom zverení maloletých detí do ústavnej starostlivosti, vykonaným šetrením Úradu práce, soc. vecí a rodiny u navrhovateľov, správou Sociálnej poisťovne, Mestského úradu Dobšiná, ako aj ďalšími listinnými dôkazmi, ktoré sú súčasťou spisu.

6. Podľa ust. § 44 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

7. Podľa ust. § 45 ods. 1 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

8. Podľa ust. § 45 ods. 2 Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

9. Podľa ust. § 45 ods. 3 Zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

10. Podľa ust. § 45 ods. 4 Zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

11. Podľa ust. § 45 ods. 5 Zákona o rodine, na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33.

12. Podľa ust. § 45 ods. 6 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

13. Podľa ust. § 45 ods. 7 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

14. Podľa ust. § 45 ods. 8 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, úradu práce, sociálnych vecí a rodiny; po dovŕšení plnoletosti dieťaťa sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu. Ak je osobou, ktorej je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa podľa § 45 ods. 2 druhej vety, súd rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné uloží povinnosť, aby výživné poukazovali osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

15. Podľa ust. § 45 ods. 9 Zákona o rodine, súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s

pomeri maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

16. Podľa ust. § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

17. Podľa ust. § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

18. Podľa ust. § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

19. Podľa ust. § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

20. Na základe výsledkov vykonaného dokazovania a zistenia vyššie uvedeného skutkového stavu súd konštatuje, že bude v záujme maloletých detí, aby boli zverené do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov, ktorých deti poznajú, u ktorých majú deti vytvorené vhodné podmienky pre ich výchovu a starostlivosť, kým matka maloletých detí nemá možnosť zabezpečiť starostlivosť o maloleté deti, keďže sama nemá kde bývať a otec maloletých detí je vo výkone trestu v Ústave na výkon trestu odňatia slobody v Banskej Bystrici - Kráľova. Zároveň súd konštatuje, že navrhovatelia spĺňajú predpoklady na vykonávanie náhradnej osobnej starostlivosti, podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine. Zároveň svoju schopnosť riadne sa postarať o maloleté deti preukázali aj faktickým výkonom osobnej starostlivosti o maloleté deti hlavne počas letných prázdnin.

21. Vyživovacia povinnosť rodičov k maloletým nezanikla zverením maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov. Súd bol preto povinný rozhodnúť aj o rozsahu ich vyživovacej povinnosti. Navrhovatelia sa domáhali, aby súd zaviazal rodičov maloletých detí prispievať na ich výživu podľa ich aktuálnych finančných možností, najmenej vo výške minimálneho výživného mesačne, na účet Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny - Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Rožňava. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že otec maloletých detí sa v súčasnosti nachádza v Ústave na výkon trestu odňatia slobody v Banskej Bystrici - Kráľova a nie je zrejmé, či je pracovne zaradený. Matka maloletých žije v Českej republike, bez trvalého a prechodného pobytu na nezistenej adrese a ako to vyplýva aj z výpovede matky, ktorá sa ale pojednávania zúčastnila, matka maloletých detí nie je t. č. zamestnaná a zatiaľ nie je evidovaná ani v evidencii na úrade práce. S poukazom na uvedené, súd zaviazal oboch rodičov prispievať na výživu maloletých detí mesačne v sume rovnajúcej sa 30 % zo sumy životného minima na jedno nezaopatrené neplnoleté dieťa, určené Zákonom č.601/2003 Z.z. o životnom minime v platnom znení.

22. Bežné výživné od právoplatnosti rozsudku, t.j. počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti až do dovŕšenia plnoletosti maloletých detí budú matka a otec maloletých detí poukazovať, v zmysle ust. § 45 ods. 8 Zákona o rodine, na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Rožňava. Navrhovatelia budú mať následne nárok na príspevok podľa ustanovenia § 6 Zákona č. 627/2005 Z.z. o príspevkoch na podporu náhradnej starostlivosti o dieťa.

23. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Košiciach do 15 dní od jeho doručenia v 3 vyhotoveniach. (§59 ods.1 CMP)

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1, 2 CSP,

(1) Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a/ neboli splnené procesné podmienky,

b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c/ rozhodoval vylúčený sudca, alebo nesprávne obsadený súd,

d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

(2) Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

(3) Podľa § 62 ods. 1 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.